

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia drepturile omului și relații interetnice

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

10 mai 2018

COO-nr. 343

RAPORT **pe marginea proiectului de Hotărâre** **cu privire la Raportul Avocatului Poporului privind respectarea** **drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2017**

(nr.143 din 08.05.2018)

Comisia drepturile omului și relații interetnice a examinat Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2017 și constată următoarele.

Raportul nominalizat al Avocatului Poporului cuprinde o evaluare generală a situației cu privire la respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2017, scoate la iveală problemele majore din domeniu și evidențiază îngrijorările Avocaților Poporului referitoare la acestea. Totodată, sunt identificate probleme de sistem, precum: tortura, condiții rele de detenție, asistență medicală defectuoasă, etc.

La fel, Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru protecția drepturilor copilului au formulat constatări și recomandări a căror implementare poate duce la îmbunătățirea situației în ceea ce privește respectarea drepturilor omului în Republica Moldova.

Raportul, se axează pe câteva segmente-cheie, cum sunt: dreptul la un proces echitabil, libertatea individuală și siguranța persoanei, libertatea de exprimare, dreptul la ocrotirea sănătății, dreptul la un mediu ecologic sănătos, dreptul la muncă și la protecția muncii, dreptul la protecția socială, corupția și drepturile omului, respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în localitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului și municipiul Bender (Transnistria), precum și alte compartimente în care sunt menționate subiectele aflate în atenția Avocaților Poporului. Capitole distincte din Raportul Avocatului Poporului se referă la evoluțiile în domeniul respectării drepturilor copilului, iar altul - la prevenirea torturii.

În Capitolul V este descrisă activitatea Oficiului Avocatului Poporului, care înglobează: date privind gestionarea cererilor; informație despre managementul resurselor umane, managementul financiar și control; bugetul Oficiului Avocatului Poporului.

Inițial, pe data de 04 aprilie 2018 Comisia a efectuat audieri publice pe marginea proiectului Raportului Avocatului Poporului privind respectarea

drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2017. La ședință au participat: Agentul Guvernamental; Avocatul Poporului; Avocatul Poporului pentru protecția drepturilor Copilului; reprezentanți a Oficiului Avocatului Poporului; reprezentanți a Ministerului Justiției; a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării; a Ministerului Afacerilor Interne; a Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității. Totodată, la discuțiile din cadrul Comisiei au participat și reprezentanții comunității donatorilor din Moldova, în special a Oficiului Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului în Moldova, a Oficiului Consiliului Europei în Moldova, a Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova, precum și reprezentanții organizațiilor neguvernamentale.

Ca urmare a examinării, se constată că în 2017 Republica Moldova nu a făcut progrese semnificative în domeniul respectării drepturilor omului. Accesul liber la justiție, securitatea și demnitatea personală, dreptul la asistență și protecție socială, rămân cele mai încălcate drepturi ale omului. Analiza cererilor recepționate de Avocatul Poporului arată că în topul clasificării lor potrivit dreptului pretins încălcat, la fel ca și în anii 2015/2016, sunt dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, și accesul liber la justiție.

De aceea, Avocatul Poporului **recomandă revizuirea practicii de aplicare a măsurilor alternative arestului preventiv, astfel încât acesta să fie aplicat în calitate de măsură excepțională.** Totodată, este necesară sporirea competenței profesionale a sistemului judiciar pentru a îmbunătăți motivarea deciziilor luate de instanțele judecătorești în cazurile aplicării măsurii arestului preventiv.

Printre alte drepturi des încălcate figurează: dreptul la asistență și protecție socială, dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul la informație.

Dacă este să ne referim la problemele grave de sistem care au bulversat societatea noastră în anul 2017, trebuie să menționăm tortura și relele tratamente (cazul Brăguța).

Or, Avocatul Poporului a întocmit un raport special privind rezultatele investigării din oficiu a cazului de deces în custodia statului a cetățeanului Andrei Brăguța, care cuprinde mai multe recomandări atât generale, cât și speciale pentru a nu mai admite pe viitor astfel de încălcări grave ale drepturilor omului.

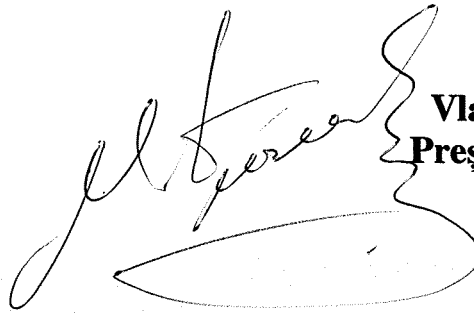
În perioada 7-8 noiembrie 2017 Comitetul împotriva Torturii a analizat cel de-al III-lea raport periodic al Republicii Moldova. Instituția Ombudsmanului, în calitate de Instituție națională de protecție a drepturilor omului, a prezentat Raportul alternativ asupra măsurilor luate de stat pentru îndeplinirea angajamentelor asumate în virtutea Convenției împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante. Reprezentanții Oficiului Ombudsmanului au participat la sesiunile Comitetului Împotriva Torturii. **Astfel, în mare parte, recomandările înaintate statului de Avocatul Poporului s-au regăsit în îngrijorările și recomandările Comitetului Împotriva Torturii.**

Spre regret, nici în anul 2017 n-a fost soluționată problema sediului corespunzător necesităților Oficiului Avocatului Poporului, o chestiune ce se perpetuează de mulți ani și necesită o rezolvare urgentă pentru a asigura funcționarea instituției. Conform rezultatelor expertizelor efectuate începând cu anul 1998, se recomandă demolarea clădirii existente și construcția unui sediu nou. Oficiul Avocatului Poporului a elaborat și a prezentat Ministerului Finanțelor propunerea de proiect de investiții capitale, cu anexarea documentației de proiect.

Conform Raportului Avocatului Poporului, corupția este în continuare un obstacol serios în realizarea drepturilor omului - civile, politice, economice, sociale și culturale.

Se constată că de cele mai dese ori drepturile cetățenilor sunt afectate de administrarea defectuoasă din instituțiile publice, de neregulile administrative, de incorectitudine, discriminare, de lipsa de răspuns și reacții din partea autorităților, precum și de refuzul sau întârzierile nejustificate ale acestora de a oferi informații. De aceea, efortul de protejare a drepturilor omului trebuie să fie în concordanță cu cel de combatere a corupției.

În concluzie, Comisia propune plenului Parlamentului să ia act de Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2017 și să aprobe Hotărârea cu privire la Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2017.

Vladimir ȚURCAN,
Președintele Comisiei